

g. ओषधीर्जिन्व । h. द्विपादव । i. चतुष्पात्पाहि । k. दिवो
वृष्टिमेरय ॥ ८ ॥

का° [१७. ८. २०.] प्राणभृतः प्राणं मऽइति । पञ्चयजुर्भिः प्राणभृतसंज्ञका इष्ट-
काः पूर्वादिषूपदधाति ॥ पञ्च वायुदेवत्यानि यजुंषि । प्राणो वै वायुर्वायुमेवा-
स्मिन्नेतदधातीति [८. २. ३. २.] श्रुतेः ॥ हे इष्टके त्वं मे मम प्राणं प्राणद्वयं वायुं
पाहि पालय । एवमपानं मम पाहि । व्यानं वायुं च मे मम पाहि । उर्या
विस्तीर्णया दृष्ट्या मे चतुर्विभाहि विशेषेण प्रकाशय दर्शनसमर्थं (13.) कुर्वि-
त्यर्थः । मम ओत्रं कर्णेन्द्रियं श्लोकय संघाते शक्तं कुरु श्लोक संघाते [धातु° ४. ३.]
बहुशब्दश्रवणसमर्थं (14.) कुर्वित्यर्थः ॥ का° [१७. ८. २१.] अपः पिन्वेत्यपस्याः ।
पञ्चमलैरपस्यासंज्ञा इष्टका उपदधाति ॥ अद्देवत्यानि पञ्च यजुंषि । हे इष्टके त्व-
मपो जलानि पिन्व सिञ्च पिन्वतिः सेचनार्थः । ओषधीर्जिन्व प्रीणय जिन्वतिः
प्रीतिकर्मा । द्विपान्मनुष्यशरीरमव रक्ष । चतुष्पात्पशुशरीरं पाहि पालय । दि-
वो ब्रुलोकाद्वृष्टिमेरय आ समन्तात्प्रवर्तय ॥ ८ ॥

III. a. मूर्धा वयः प्रजापतिश्छन्दः । b. क्षत्रं वयो मयंदं छन्दः । c. वि-
ष्टम्भो वयोऽधिपतिश्छन्दः । d. विश्वकर्मा वयः परमेष्ठी छन्दः ।
e. वस्तो वयो विवलं छन्दः । f. वृष्टिर्वयो विशालं छन्दः । g. पु-
रुषो वयस्तन्द्रं छन्दः । h. व्याघ्रो वयोऽनाधृष्टं छन्दः । i. सिंहो
वयश्छदिश्छन्दः । k. पृष्ठवाङ्मयो बृहती छन्दः । l. उक्षा वयः ककु-
छन्दः । m. ऋषभो वयः सतोबृहती छन्दः ॥ ९ ॥

का° [१७. ८. २२.] वयस्याः पञ्च-पञ्चानूकान्तेषु मूर्धा वय इति प्रतिमन्त्रं चतस्रः
पुरस्तात् (15.) । दक्षिणोत्तरपश्चिमेष्वनूकान्तेषु पञ्च-पञ्च पूर्वे तु चतस्रो वयस्या-
संज्ञका इष्टका उपदधात्येकोनविंशतिमलैरित्यर्थः ॥ एकोनविंशतिर्यजुंषि लिङ्गो-
क्तदेवतानि । वयःशब्दोपेतमलैरुपधेया इष्टकाः । अत्र श्रुत्युक्तं निदानम् पुरा
सृष्टवतः प्रजापतेर्व्याकुलात्सकाशात्सृष्टाः पशवश्छन्दोऽपमास्थाय निरगच्छन् ततः